

Bulutli texnologiyalarini tizimda qo'llanish usullari.

Mengatova Xurshida Toshmuxamatovna

TMTI "Avtomatlashtirish va boshqarish" kafedrası o`qituvchisi
xurshidamengatova@gmail.com

Jahongir Salokhidinov Alisher o`g`li

TMTI "Avtomatlashtirish va boshqarish" kafedrası o`qituvchisi
jahongir.salokhidinov@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqola BULUTI texnologiyalarini tizimida qo'llanish usuli va uni xayotga tadbiqu xaqida keng yoritilgan. Jumladan cloud computing, Amazon web services , googleni ishga tushushi, , bulutli hisblash turlari. Yunesko xaqida, AKT va boshqa masalalar haqida malumotlar keng yoritilgan.

Kalit so`z: *Bulutli hisoblsh, cloud computing, Amazon web services , google , AKT, Yunesko, online serverlardan*

Bulutli texnologiya bu ommabob texnologiya bo`lib , umda foydalanuvchilar internet platfo`rmada 2- resurslarda malumot kiritish yoki olish uchun ishlatadilar. Bu texnologiya malumotlar va resurslarni online serverda saqlaydigan foydalanuvchi to`g`ridan to`g`ri kampiyuterning qattiq diskidan saqlash o`rniga xavfsiz foydalanish uchun ishlatiladi. Bulutli texnologiyalarning yana bir yaxshi tarafi bu online servarlardan. Dunyoning xoxlagan nuqtasida turib malumotlarni kiritish yoki qabul qilish mumkin. Bulitli texnologiyalarning turli xil xizmatlari mavjut bo`lib, bular juda mashxur va bugungi kunda dunyoda keng qo'llanilayotgan, kata xajmdagi saqlash va uni zaxiralash dasturlarni sinash va texnik xizmat ko`rsatish, malumotlarni taxlil qilish va kerakli dasturlarni yetkazib berish mumkin.

Bulutli dasturlar –bu turli xil internet xizmatlarini bajarish uchun xizmat qiladi. Bunday vazifalarga misol qilib, malumotlarni saqlash, serverlar, malumotlar bazalari,dasturlar va ijtimoiy tarmoqlar kiradi. Bulutli dasturlar malumotlarni saqlashni

kampiyuter fayllariga yoki qattiq diskka emas, balki markaziy tarmoqqa 1-Ommaviy bulut

2-shaxsiy bulut

3-Gibroid bulut

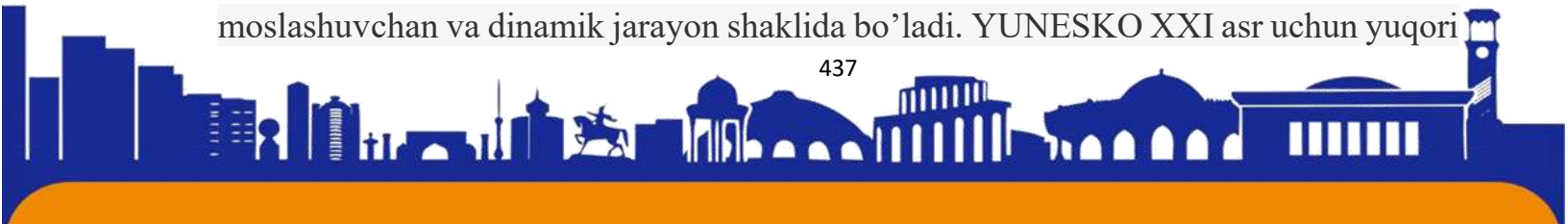
4-Jamiyat buluti. Larda saqlash imkoniyatlarini beradi.

BULUTLI hisoblashning turlari. BULUTLI xisoblash korxonalari biznesi ucun 2-yechimlarini ishlab chiqarish inavatsiya qilish va qo'llab quvvatlash uchun tezlikni kengayishni va moslashuvchanlikni taminlaydi.

Amazon web services birinchi iaas xizmati yoki bugungi tushunchalar birinchi BULUT bo'ldi. Mikrosoft shunga o'xshash azurl xizmatini 2010-yilda google esa 2012-yilda google compute engine-ni ishga tushurdi. Tez orada boshqa kampaniyalar BULUTLI texnologiyalarining imkoniyatlarini anglab yetishdi va poygaga qo'shilishdi.

Amazon Mikrosoft va GOOGLE hali ham ulardan ancha oldinda.

XXI asr — yuqori texnologiyalar va ommaviy kommunikatsiyalar asri. Endi hayotimizni elektron qurilmalarsiz tasavvur qilish qiyin. Kompyuter, noutbuk, planshet yoki hatto uyali telefon. Ushbu qurilmalar ko'plab odamlarning hayotini yaxshi tomonga o'zgartirib yubormoqda. Bugungi kunda «bulutli» texnologiyalar barcha rivojlangan mamlakatlarda faol qo'llanilmoqda. Ular biznes, menejment, ta'lim va tadqiqot uchun innovatsion, tejamkor imkoniyatlarni taqdim etadi. Hozirgi vaqtda ma'lumotlarning juda tez o'sishi, bilimning o'zi o'z-o'zidan maqsad Maqolada ta'limda bulutli texnologiyalarni qo'llash va undan foydalanishning maqsadi, muammolari shuningdek, O'zbekiston ta'lim tizimida bulutli texnologiyalarni joriy etish va ulardan foydalanishning ahamiyati tahlil qilinadi. Ta'limda bulutli texnologiyalarni o'qitishning yanada kengroq shakl va usullaridan foydalanish imkonini berishi hamda o'quv jarayonini intensivlashtirish va optimallashtirishning zamonaviy usullaridan biri ekanligi o'rganib chiqilgan. Kalit so'zlar: bulutli texnologiyalar, ta'lim tizimi, yangi ta'lim texnologiyalari. Kirish Raqamli texnologiyalarning rivojlanishida ta'lim uzluksiz, individual yo'naltirilgan, moslashuvchan va dinamik jarayon shaklida bo'ladi. YUNESKO XXI asr uchun yuqori

texnologiyali ta'lim kompetensiyalari va ko'nikmalarini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratmoqda. Hamma uchun ta'lim barqaror rivojlanishi, raqamli texnologiyalarning hamma joyga kirib borishi sharoitida inklyuziv bilimlar jamiyat talablariga mos keladigan AKT kompetensiyasi, media va axborot savodxonligi darajasini shakllantirish muammolari va yechimlarini tavsiflashni amalga oshirmoqda.

Ko'p sabablarga ko'ra cloud computing -bu jismoniy shaxslar va kompaniyalar uchun mashxur variant, jumladan vaqtni tejash, samaradorlikni oshirish, tezlik va ximoya. Oddiy qilib aytganda BULUTLI xisoblash axborot texnologiyalarini sotib olish o'rniga ularni ijaraga olish imkoniyatini beradi.

Malumotlar bazalari dasturiy ta'minot va qo'shimcha qurilmalarga kata mablag' sarflash o'rniga kompaniyalar internet yoki BULUT orqali hisoblash resurslariga kirishni va ulardan foydalanish uchun pul to'lashni Afzal ko'rishadi. BULUTLI yechimlari endi o'z ichiga serverlar, malumotlar saqlash uchun joylar, malumotlar bazalari, tarmoqlar, dasturiy taminot, taxlil va biznes taxlilarni o'z ichiga oladi.

Adabiyotlar

1. Alisher o'g'li, J. S., & Tursunpo'latovich, A. S. (2023). SUN'IY INTELLEKTNING TA'LIMDAGI INQILOBI: CHATBOTLARNING TA'LIM OLISHDAGI ROLI. Journal of Universal Science Research, 1(12), 77-78.
2. Маматкулов, Т. Ч., Салохиддинов, Ж. А., & Саматов, Ж. С. (2023). Система контроля и управления территориально-распределенными технологическими объектами водного хозяйства. Journal of Universal Science Research, 1(12), 79-87.
3. Kadirov M.M. Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari.Darslik,
4. 2- qism.-T.:O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati,2019.-306 b. 2. Dadabayeva R.A., Nsridinova Sh.T., Shoaxmedova N.X., Ibragimova L.T., Ermatov Sh.T. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari.O`quv qo`llanma.-T.:Sano-standart,2017,-552 b.
5. Kenjabayev A.T., Ikromov M.M., Allanazarov A.Sh.Axborot kommunikatsiya texnologiyalari.
6. O`quv qo`llanma,-T.:O`zbekiston faylasuflari milliy jamiyati,2017.-408
- 1) <https://moluch.ru/archive/401/88493> 2) <https://cyberleninka.ru/article/n/bulutli-texnologiyalardan-foydalanishda-afzalliklari-va-kamchiliklari>

